

News1 מחלקה ראשונה

יום שישי 03 יוני 2022 10:00

קומדיה אמטית [צילום: רדי חבינשטיין]

קונצרט לגיל השלישי

הצגה מרגשת, מבדחת ונוקבת - תיאטרון הבימה - העלילה עוסקת בשני גברים בני 81 המבלים את ימיהם ברביצה על ספסל בסנטרל פארק במנהטן בניו-יורק

18/05/2022 | חיים נוי | יומני בלוגרים

***

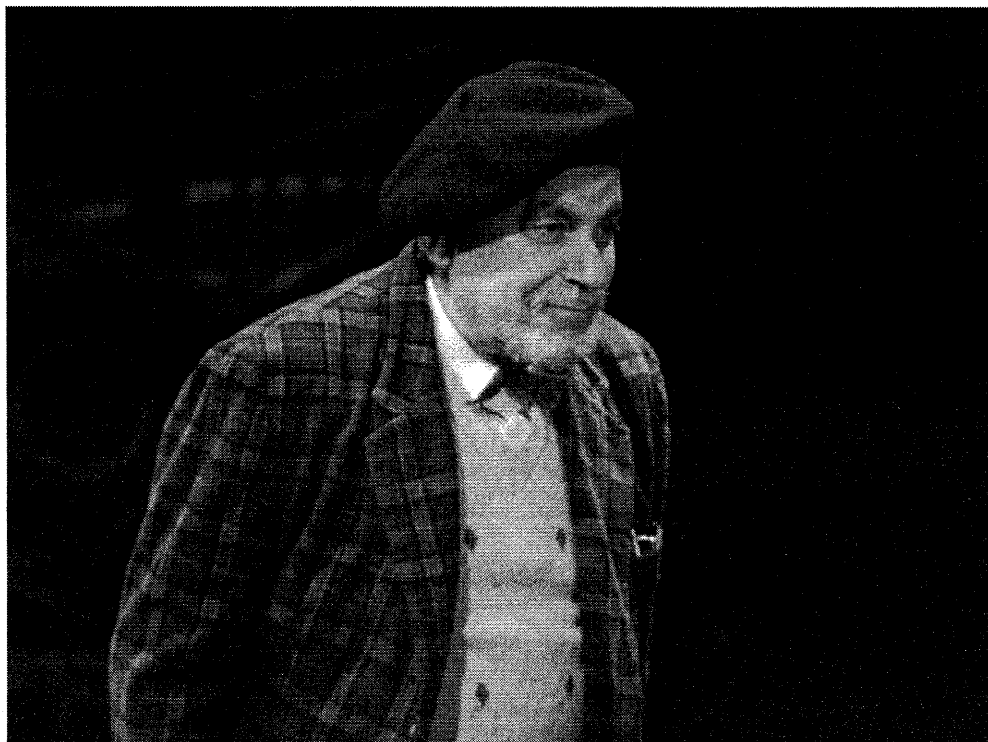
ההצגה אני לא רפפורט, העולה בתיאטרון הבימה, היא מרגשת מאוד, מבדחת ונוקבת, ומעניקה הזדמנות לשחקנים הראשיים, נתן דטנר ונורמן עיסא, להפגין יכולות משחק משובח, להתפרע על הבמה בטוב טעם ואפילו לגרום ללחלוחית קטנה בעיניים.

המחזאי והקריקטוריסט האמריקני הרב גרדנר כתב את המחזה ב-1983 ושנה לאחר מכן הוא עלה בברודוויי ואחר כך ברחבי העולם. זהו אחד המחזות המופקים ביותר ואפילו בישראל עלה במשך השנים בתיאטראות רפרטוארים ובתי ספר למשחק. ההצגה זכתה לפרס טוני ופרסי תיאטרון נוספים. גרסת סרט הופקה ב-1996 עם וולטר מת'או הנועד. הרב גרדנר מת ב-2003 ממחלת ריאות בביתו במנהטן.

העלילה עוסקת בשני גברים בני 81 המבלים את ימיהם ברביצה על ספסל בסנטרל פארק במנהטן בניו-יורק. אחד מהם הוא מייד קרטר, אמריקני שחור, שעדיין עובד כאיש תחזוקה בבית מגורים גדול בעיר ושם הוא גם מתגורר בקומת המרתף. חברו לספסל הוא תימהוני מסתורי ששמו כנראה נט מויר, המפליג על-כנפי הדמיון, מספר בדותות על עצמו ולסובבים אותו ולפעמים השקרים עולים לו במהלומות שהוא חוטף מבריוני הפארק. סביב השניים נמצאים דמויות קרובות ומזדמנות.

בתו של נט מבקשת להכניס את אביה לבית אבות או לשכנעו לגור איתה, העיקר שלא יסתובב ברחוב. נציג ועד הבית מודיע לקרטר כי הבניין ינהל מעתה בידי חברת ניהול והוא מסולק מתפקידו וגם ממגוריו. נט מצליח לגרום לכך שנציג הוועד חוזר בו מכוונתו וזאת

בזכות אחת מהבדיות שלו. בחורה מסתורית בשם לורי המציירת באחת מפינות הפארק, נתונה לסחיטה מצד בריון שהלווה לה כסף והיא ניצלת בזכות בדותה נוספת של נט. בריון נוסף הסוחט זקנים בפארק תמורת דמי חסות ומעבר בטוח בפארק, דווקא אינו נופל בשקרים של נט ומפליא בו את זעמו.

משחק נפלא [צילום: רדי רובינשטיין]

שמו של המחזה נעוץ בבדיחה נבובה הלקוחה ממופעי הוודביל שהיו רווחים בארצות הברית ושאותה מרבה נט, בעל אלף השמות, להשמיע כל הזמן. נתן דטנר מרשים בגילום של נט וביכולות המרגשות שלו גם כשהוא סופג מכות וגם כשהוא ניצב ללא חת מול בריונים וסחטנים. משחקו הוא נפלא ומעורר אהדה רבה. נורמן עיסא מצוין כקרטר שאינו רואה כמעט ומשחקו נפלא גם כשהוא מגשש באפלה. גם משחק קומי אבל זהו משחק שזור בעצב רב.

שחר רז מפגין משחק נפלא כנציג ועד הבית ואין ספק כי שחר הוא שחקן נהדר. ריקי בלוך טובה מאוד כקלרה בתו של נט המנסה להצילו מסכנות הרחוב. רונית אפל נהדרת כבחורה המסתורית בפארק ומשחקה מעורר אהדה רבה ובמיוחד בסצנה של התקיפה בידי הסחטן. שלומי יפרח טוב מאוד בגילום הסחטן שתובע כסף מזקנים בפארק תמורת ליווי וטל קלאי מצוין כסחטן הכספים מהנערה.

הבמאי רוני ניניו להטט עם להקת השחקנים והתוצאה היא קומדיה אנושית, חכמה ונוקבת, עטורה בהברקות בימיו. התרגום של אלי ביזאווי קולח ורהוט. סבטלנה ברגר עיצבה תפאורה נהדרת. ארנה ברנט שמעוני עיצבה תלבושות נאות. אבי בנימין אחראי למוזיקה הנעימה. זיו וולושין עיצב תאורה ראווה וקים גורדון אחראית לתנועה המוצלחת. קרבות הבמה עוצבו בידי לירן מזרחי. אין ספק כי זו הצגה העושה כבוד לגיל השלישי, המנן לחיים הללו שהם הבקרת של כלנו.

• הכותב הוא עיתונאי, עורך ראשי סוכנות החדשות הבינ"ל IPA, עורך ראשי לשעבר סוכנות הידיעות עת"ם, חבר אגודת העיתונאים, חבר תא מבקרי התיאטרון באגודת העיתונאים.

חיים גוי

תאריך: 18/05/2022 | עודכן: 18/05/2022

מועדון VIP
ברחבי הרשת / פרסומת
רשימות קודמות

• כשהגלימה חייבת כביסה בהרתחה

אלון רד תרונשטיין

תיאטרון

"אני לא רפפורט", הבימה

פריחה מאוחרת

ההפקה המחודשת למחזה הוותיק הזה מציגה באנושיות רבה את עולמם של הקשישים, על היופי והאכזריות שבו

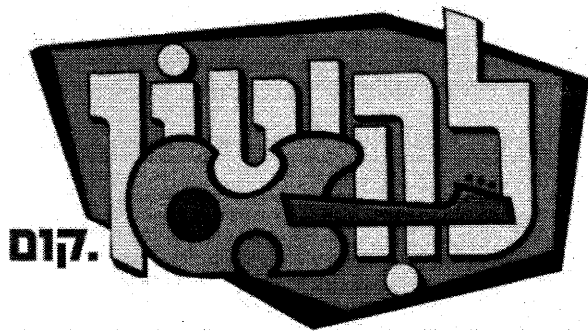
"אני לא רפפורט" היא דרמה קומית קטנה על זיקנה, בדידות וחברות המתרחשת בעיר ניו־יורק המנוכרת. שתי דמויות הפוכות באישיותן הנפגשות יום־יום על ספסל בסנטרל פארק, ניצבות במרכז המחזה שכתב הרב גרדנר באמצע שנות השמונים. האחד קשיש יהודי עם פה גדול האוהב לפנטז ולספר סיפורים, והשני גבר אפרודי אמריקאי מופנם ושקט, המנסה לשרוד על ידי כך שלא ימשוך יותר מדי תשומת לב. שניהם חיים במין ריק קיומי, בלי אף אחד שידאג להם. ביחד הם מייצגים את האנשים שהפכו מיותרים בעיני החברה, אך לא בעיני עצמם.

יש במחזה הזה אזכורים לקומדיות מוכרות יותר כמו "הווג המוזר" של ניל סיימון, וגם למחזאות האבסורד המוקדמת של אדוארד אלבי ("סיפור גן החיות"). אם משווים את המחזה לשני אלה, חשים בחולשותיו, כי הכתיבה של גרדנר הרבה פחות מצחיקה מזו של סיימון, והתובנות שהוא שם בפי גיבוריו פחות עמוקות מאלה שהצליח אלבי להוציא ממפגש דומה על ספסל בפארק. החן של המחזה הוא ביכולתו של גרדנר לפתות אותנו פנימה לתוך העולם הסגור של צמד גיבוריו, הנעים במחזוריות בין התקוטטות לשיתוף פעולה, מבלי לראות אותם כיצורים עצובים ומעוררי חמלה, אלא כסוג של גיבורים בלתי צפויים המתעקשים לחיות את מה שנותר להם מהחיים בראש מורם.

בעיקר זהו מחזה חם ואוהב אדם, המספק שני תפקידיים עסיסיים לצמד שחקנים ותיקים. בהפקה המחודשת בתיאטרון הבימה לוחקו לתפקידים הללו נתן דטנר ונורמן עיסא, שמבחינת הגיל הכרונולוגי הם עדיין קצת צעירים כשביל לגלם את צמד הקשישים, אך באיפור מתאים ומשחק משכנע הם מצליחים להתגבר על המכשלה הזו. ביחד הם מגישים קונצרט משחקי משובח ביותר, מלא הומור עדין ורגישות עמוקה, כזה שקל להי תענג עליו. מסביבם בנה הבמאי רוני ניניו, בעזרת צוות שחקנים מיומן, מציאות בימתית ואנושית הממחישה את הדאליות של העולם שבו מתקיימים הזקנים, עולם מלא יופי ופריחה וגם לא מעט אלימות ואכזריות. התוצאה הסופית היא הצגה קטנה, אנושית ויפה, המצליחה לרגש ולבנות מבט מחוייך על עניינים לא כל כך משעשעים כמו ויקנה, הזנחה וניכור דורי.

ל
ל
ע
ע
ע
ע
מ
ל
ב
מ
ע
ו
כ
מ
ר
א
ה
ע
ל
ב
ה
מ
כ
כ
א
ד
ל
ע
ע
ל
צ
פ
ל
ע
ב
ה

ת
ה
ץ
ת
ת
ס
ר
ס
ז
ה
ה
ה
ר
ה
ז
ת
ה
ה
ה
י
ס
ת
ו
ו
ת
י
ת
ת
ק
י
ה

מגזין בידור, כמו פעם

• דף הבית מוזיקה קולנוע טלוויזיה אודיו ואתגור בלהיטון קום

אנושית, חכמה ונוקבת

Aaron Morag 0 comments תיאטרון

מאי 16

(צילום: רדיי רובינשטיין)

חיים נוי על "אני לא רפפורט" בתיאטרון הבימה: הצגה מרגשת מאוד ומבדחת המעניקה לנתן דטנר ונורמן עיסא הזדמנות להתפרע על הבמה ואפילו לגרום לחלוחית בעיני הצופים.

ההצגה "אני לא רפפורט" בתיאטרון הבימה, היא מרגשת מאוד, מבדחת ונוקבת, ומעניקה הזדמנות לשחקנים הראשיים, נתן דטנר ונורמן עיסא, להפגין יכולות משחק משובח, להתפרע על הבמה בטוב טעם ואפילו לגרום לחלוחית קטנה בעיניים.

המחזאי והקריקטוריסט האמריקני הרב גרדנר, שהלך לעולמו ב-2003, כתב את המחזה ב-1983 ושנה לאחר מכן הוא עלה בברודוויי ואחר כך ברחבי העולם. זהו אחד המחזות המופקים ביותר ואפילו בישראל הוצג במשך השנים בתיאטראות רפרטואריים ובתי ספר למשחק. ההצגה זכתה לפרס טוני ופרסי תיאטרון נוספים. ב-1996 וולטר מת'או כיכב בסרט על פי המחזה.

העלילה עוסקת בשני גברים בני 81 המבלים את ימיהם ברביצה על ספסל בסנטרל פארק בניו יורק. האחד הוא מידג' קרט, אמריקני שחור, שעדיין עובד כאיש תחזוקה בבית מגורים גדול בעיר, שם הוא גם מתגורר, בקומת המרתף. חברו לספסל הוא תימהוני מסתורי ששמו כנראה נט מויר, המפליג על כנפי הדמיון, מספר בדותות על עצמו, ולפעמים השקרים עולים לו במהלומות מבריוני הפארק. סביב השניים נמצאים דמויות קרובות ומזדמנות. בתו של נט מבקשת להכניס את אביה לבית אבות או לשכנעו לגור איתה, העיקר שלא יסתובב ברחוב. נציג ועד הבית מדיע לקרט כי הבניין ינוהל מעתה בידי חברת ניהול והוא מסולק מתפקידו וגם ממגוריו. נט מצליח לגרום לכך שנציג הועד חוזר בו מכוונותיו, וזאת בזכות אחת מהבדיות שלו. בחורה מסתורית בשם לורי המציירת באחת מפינות הפארק, נתונה לסחיטה מהבריון שהלווה לה כסף, והיא ניצלת בזכות בדותה נוספת של נט. בריון אחר הסוחט זקנים תמורת דמי חסות ומעבר בטוח בפארק, דווקא אינו נופל בשקרים של נט ומפליא בו את זעמו.

שמו של המחזה נעוץ בבדיחה נכונה הלקוחה ממופעי הוודביל שהיו פופולאריים בארצות הברית ושאותה מרבה נט, בעל אלף השמות, להשמיע כל הזמן.

נתן דטנר מרשים בגילום דמותו של נט, וביכולותיו המרגשות. משחקו נפלא ומעורר אהדה כשהוא סופג מכות וגם כשהוא ניצב ללא חת מול בריונים וסחטנים.

נורמן עיסא מצוין כקרט שהולך ומאבד את מאור עיניו, ומשחק נפלא גם כשהוא מגשש באפלה. גם במשחק קומי עיסא שוזר בעצב רב.

שחר רז נהדר כנציג ועד הבית. ריקי בלוך טובה מאוד כקלרה, בתו של נט המנסה להצילו מסכנות הרחוב. רונית אפל משחקת היטב בתפקיד הבחורה המסתורית בפארק ומעוררת אהדה רבה, במיוחד בסצנה בה היא מותקפת בידי הסחטן.

שלומי יפרח טוב מאוד בתפקיד הסחטן שתובע כסף מזקנים בפארק תמורת ליווי, וטל קלאי מצוין כסחטן הכספים מהנערה.

הבמאי רוני ניניו עשה עבודה נפלאה עם צוות השחקנים והתוצאה היא קומדיה אנושית, חכמה ונוקבת, עטורה בהברקות בימיו.

התרגום של אלי ביזאווי קולח ורהוט. סבטלנה ברגר עיצבה תפאורה נהדרת. ארנה ברנט שמעוני עיצבה תלבושות נאות. אבי בנימין אחראי למוזיקה הנעימה. זיו וולושין עיצב תאורה ראווה וקים גורדון אחראית לתנועה המוצלחת. קרבות הבמה עוצבו בידי לירן

המחזה: על ספסל בפארק נפגשים מדי יום שני זקנים — נאט, יהודי קולני ופנטזיונר, ומידג, שחור חששן ועצבני. בין השניים נרקמת מערכת יחסים מיוחדת, הכוללת גילויי חיבה, ויכוחים קולניים, שיחות על החיים והשנים שעברו והרבה הומור ("מספיק עם הנוסטלגיה. בגילנו היא יותר קטלנית מהתקף לב").

המחזה עלה בברודוויי ב־1985 וגרף את פרס הטוני למחזה הטוב ביותר. מאז הוא מכבב ברפרטואר של תיאטראות ברחבי העולם. ב־1996 הוא עובד לסרט קולנוע עם וולטר מתאו ואוסי דייוויס.

משתתפים: נתן דטנר, נורמן עיסא, ריקי בליך, שחר רז, ניל משען, רונית אפל, שלומי יפרח, טל קלאי ודוראל זהר.

הבמאי: רוני ניניו, שביים בין השאר את סדרות הטלוויזיה "כבודו", "עבודה ערבית", "מרחק נגיעה" ו"לתפוס את השמיים"; סרטי הקולנוע "היו לילות", "שחקנים" ו"המחצבה"; וההצגות "איש הגשם" בבית ליסין, "דחוקי הקץ" בחאן, "ארטון" בהבימה, "אגדת דשא" בקאמר, "דינה" בתיאטרון דימונה ועוד.

מתוך החדרות להצגה אני רפפורט ב תיאטרון הבימה. מימין: ניניו, עיסא ודטנר (צילום: אוראל כהן)

"שווה לעשות את המחזה המצוין הזה כיום משני טעמים", אומר ניניו. "ראשית, אם אתה מוצא לו ליהוק מעניין וחד־פעמי שיש בו אמירה. שנית, כשהמחזה נכתב אז 80 נחשב מאוד זקן, אבל היום 80 זה ה־60 או ה־70 החדש. השניים האלה עומדים על כך שיתייחסו אליהם בכבוד, שיש להם עוד הרבה מה לתת לחברה ושהם אנשים רגילים. יש בו משהו מאוד אנושי. מה שאפיינ את ההצגה בכל העולם הוא ששחקנים צעירים שיחקו את הזקנים, וכבר בזה יש אמירה: בואו ניקח את בן ה־50 או ה־60 וניתן לו להיות בן 80".

"ככל שאנחנו חופרים במחזה בחזרות, אנחנו מגלים עד כמה הוא נוגע ללב, מצחיק ופונה לכל הקהלים. גם בעבודה שלי עם נתן ונורמן ועם השחקנים הצעירים אנחנו רואים מה יקרה איתנו בעוד כך וכך שנים. בדרך ההתנהגות שלהם יש משהו עם המון תקווה, צעירות, הומור וחום אנושי. אני מאמין שגם צעירים יתחברו לזה כי זה סיפור טוב".

הבמה: מדובר במחזה ריאליסטי והחלטה של ניניו ושל מעצבת התפאורה סבטלנה ברגר היתה לתת לו טאץ' פיוטי. הבמה היא קופסה שחורה שיש בה פנסים של הפארק, שני ספסלים וגשר, שמסתובב תוך כדי ההצגה. "זה מאוד תיאטרלי", אומר ניניו.

העבודה: בחדר החזרות עובדים דטנר ועיסא על המחזה. ניניו מתהלך סביבם משולב, הוא לא מסוג הבמאים שיושבים על הכיסא מרחוק. תענוג לראות שני שחקנים מנוסים וטובים (דטנר בן 65, עיסא 54), שניהם גם במאים, שמפרקים את הטקסט ומוציאים את הרגע. "אני נהנה וחי בתוך הבנאדם הזה, לא אכפת לי שחור או לבן. אין לי הצבעים האלה", אומר עיסא. דטנר, שמשחק לראשונה בן 80, מודה שזה מלחץ, אך מוסיף ש"יש בזה גם כיף, כי אתה יודע לקראת מה אתה הולך".

בשנות השמונים, כשההצגה עלתה בהשתתפות אבנר חזקיה ומוני מושנוב, צבעו את פניו של מושנוב בשחור כדי שיגלם את מידג. "היום זה לא מקובל ויש בזה משהו מעליב", אומר ניניו שבחר לדמות השחור את עיסא. "ונשאלת השאלה מה עושים בישראל. אנחנו בחרנו בנורמן, כי מעבר לזה שהוא שחקן מצוין, יש אמירה בליהוק של שחקן ערבי־ישראלי, ובפרט של נורמן, שסיפר לא פעם על חוויותיו הלא פשוטות בנושא, גם אם כבר לא בודקים אותו בשדה התעופה מאז 'עבודה ערבית'. מבחינתנו, 'אני לא רפפורט' הוא עוד שלב בעבודה המשותפת שלנו, שממשיכה לבחון מה זה אומר להיות ערבי בישראל ב־2021, שזה אולי קצת כמו להיות שחור בארצות הברית של שנות השמונים.

"אני חושב שעצם זה שהקהל יודע מי השחקן שמגלם את מידג אומרת משהו. זה איש שחור, שאני לא צובע בשחור. הקהל ישראלי יודע שהוא ערבי ישראלי, והידיעה מלמדת משהו על היחס של החברה הישראלית לערבים שחיים בקרבה, שהוא לא במיטב כל הזמן, אם נלקוט בלשון המעטה".

Ron Ninio <ninioron@gmail.com>

"אני לא רפפורט"

1 message

Yael Medini <yael.medini@gmail.com>
To: Ron Ninio <ninioron@gmail.com>

11 May 2022 at 23:01

רוני יקר - שלומות לך,

הערב צפיתי בהצגה.

מה אומר ומה אדבר - וואו !

לדעתי אין זו קומדיה אלא דרמה אנושית של העידן הזה הנוגעת בכמה וכמה "זירות" שיש מהן "זירות" שמאז ומעולם ויש מהן "זירות" שהזמן גרמן (אריכות החיים, למשל).

את עבודת הבימוי שלך מדמה אני למנצח שלא רק מכיר את טיבו של כל כלי מכלי התזמורת שלו, ולא רק יודע את תפקידו של כל כלי ביצירה המנוגנת, ולא רק יודע את יכולתו של כל נגן בכל כלי, אלא יודע איך על כל "הגורמים" האלה להתלכד יחד להשמעת יצירה בעלת משמעות.

שתי נקודות ריגשו אותי "הכי-הכי" -

האחת היא השיחה בין נתן דטנר האב "הבעייתי" (ברגע זה אינני זוכרת אף אחד משמותיו בהצגה) ובתו הנבונה והרגישה והאוהבת. והאחרת היא הדרך שבה נתן דטנר זוכר איך יום אחד בבחרותו שמע את נאומה חוצב הלהבות של קלרה (ליבליך ?) הרבולוציונרית. הכרתי כמה אנשים שחוו חוויה דומה בבחרותם ולמדתי לדעת מה עשו / לא עשו" בהשראתה במרוצת חייהם.

לוחצת אני את ידיך בחום - היה ברכה !

יעל